

Prezentacja obrazu *Pogrzeb Giedymina* i koncert zespołu Adama Struga z okazji obchodów 700-lecia Wilna.

10.10.2023

Już dziś, 10 października 2023 roku w Muzeum Narodowym – Pałacu Wielkich Księżąt Litewskich w Wilnie odbędzie się wernisaż wystawy obrazu *Pogrzeb Giedymina* (1888) pędzla Kazimierza Alchimowicza, połączony z koncertem zespołu Adama Struga i Monodii Polskiej. Wydarzenie odbywa się jako część obchodów 700-lecia Wilna i jest efektem współpracy między Instytutem Adama Mickiewicza, Muzeum Narodowym w Krakowie a litewskim partnerem. Wystawa odbywa się pod honorowym patronatem Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego i Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ministerstwa Kultury i Ministerstwa Spraw Zagranicznych Republiki Litewskiej.

Wystawa obrazu *Pogrzeb Giedymina* wpisuje się w serię projektów realizowanych przez Instytut Adama Mickiewicza w Wilnie z okazji jubileuszu miasta, który świętowany jest przez cały rok. Płótno Alchimowicza przedstawia orszak pogrzebowy wielkiego księcia litewskiego Giedymina, zmarłego w 1341 roku w trakcie zdobywania krzyżackiej twierdzy. To właśnie w korespondencji Giedymina do miast zachodnioeuropejskich z 25 stycznia 1323 roku po raz pierwszy w historii wspomniana została nazwa Wilno i to do tej wzmianki odnosi się obchodzone w tym roku 700-lecie miasta.

Autorem obrazu jest **Kazimierz Alchimowicz** (1840-1916), polsko-litewski malarz zaliczany do późnego romantyzmu, uczeń Klasy Rysunkowej Wojciecha Gersona w Warszawie i student m. in. monachijskiej Akademii Sztuk Pięknych. Wychowany na historycznej Litwie, gdzie wziął też udział w powstaniu styczniowym, w twórczości malarskiej wiele miejsca poświęcał przyrodzie i kulturze rodzinnych stron. Oprócz *Pogrzebu Giedymina* – za który otrzymał brązowy medal na Wystawie Powszechnej w Paryżu w 1889 roku – znany był także z ilustracji, jakimi ozdobił jedno z wydań *Pana Tadeusza*. Istotnie, Alchimowicz był wielkim miłośnikiem twórczości Adama Mickiewicza, z którym łączyło go polsko-litewskie pochodzenie i tożsamość.

Wernisaż wystawy obrazu *Pogrzeb Giedymina* odbędzie się 10 października 2023 roku w Sali Renesansowej Muzeum Narodowego Pałacu Wielkich Księżąt Litewskich na wileńskiej starówce. Wezmą w nim udział dyrektor Pałacu, dr Vydas Dolinskas; dyrektor Instytutu Adama Mickiewicza, dr Barbara Schabowska, a także prof. Andrzej Szczerski, dyrektor Muzeum Narodowego w Krakowie, z którego zbiorów pochodzi XIX-wieczny obraz.

Wydarzenie uświetni występ **Monodii Polskiej pod kierownictwem Adama Struga** – śpiewaka, kompozytora i etnomuzykologa, który wraz ze swoim zespołem praktykuje dawne polskie pieśni religijne i świeckie w wariantach melodycznych zebranych w wioskach drobnoszlacheckich i kurpiowskich północno-wschodniego Mazowsza. Na wernisażu w Wilnie wykonają m. in.: „Bogurodzicę”; „Co za przyczyna tego zamieszania?”; „Trzy warianty pieśni

Cokolwiek w świecie jest wszystko marność”; „Do Ciebie Panie, Przyjdzie Panie zaginać” oraz „Pogrzebmyż to ciało w grobie, Żegnam cię, mój świecie wesoły”.

Instytut Adama Mickiewicza uczestniczy w obchodach jubileuszu Wilna przez cały 2023 rok. Od maja do końca lipca w Muzeum Narodowym – Pałacu Wielkich Księżąt Litewskich udostępniona litewskiej publiczności była wystawa prawie 40 słynnych **arrasów króla Zygmunta II Augusta**, które przyjechały do Wilna z Zamku Królewskiego na Wawelu. Na wernisażu obecny był prezydent Litwy Gitanas Nausėda oraz ambasador Polski na Litwie Konstanty Radziwiłł, który odczytał list prezydenta Andrzeja Dudy. Wystawę odwiedziło ponad 60 000 osób. Cieszyła się także bardzo dużym zainteresowaniem prasy, artykuły pojawiły się m. in. na portalach Lrytas, LRT, Delfi, 15min, MadelInVilnius, L24, BNS, Diena.

W kolejnych miesiącach 2023 roku, Instytut Adama Mickiewicza zrealizował także cykl audycji pt. **Heard but Unknown**, w którym specjalnie zaproszeni goście na falach radia LRT Klasika opowiadali o polsko-litewskiej kulturze, od kulinariów po sztukę tkacką. We wrześniu z kolei otwarta została wyjątkowa wystawa tkanin pt. **Dom Odziany** w wileńskiej Galerii Arka.

Wystawa *Pogrzeb Giedymina* autorstwa Kazimierza Alchimowicza organizowana przez Muzeum Narodowe Pałac Wielkich Księżąt Litewskich, Instytut Adama Mickiewicza, Muzeum Narodowe w Krakowie, Ambasadę RP w Wilnie oraz Instytut Polski w Wilnie dostępna będzie dla publiczności od 10.10.2023 do 14.01.2024.

Instytut Adama Mickiewicza jest narodową instytucją kultury, utworzoną w 2000 roku. Cel Instytutu – budowanie trwałego zainteresowania polską kulturą na świecie, realizowany jest we współpracy z partnerami zagranicznymi i poprzez międzynarodową wymianę kulturalną w dialogu z odbiorcami, w zgodzie z założeniami polskiej polityki zagranicznej. Do 2023 roku Instytut zrealizował projekty w ponad 70 krajach na 6 kontynentach. Organizatorem Instytutu Adama Mickiewicza jest Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Kontakt dla mediów

Zuzanna Tartanus

ztartanus@iam.pl